

SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ KONUŞMA KAYGILARI¹**Yasemin DERİNGÖL²****Öz**

İnsan hayatı boyunca diğer canlılarla iletişim içindedir ve bu iletişim araçlarından biri de konuşma becerisidir. Konuşmada kaygı yaşayan bir öğretmen ise düşündüklerini yeterli bir şekilde öğrencilerine aktaramayabilir. Bu doğrultuda araştırmanın amacı, sınıf öğretmeni adaylarının konuşma kaygılarının incelenmesidir. Araştırmanın örneklemini, İstanbul'da bir devlet üniversitesinde öğrenim gören 239 sınıf öğretmeni adayı oluşturmaktadır. Araştırmada betimsel yöntem kullanılmıştır. Kınay ve Özkan'ın (2014) geliştirdiği "Öğretmen Adaylarının Konuşma Kaygısı Ölçeği" veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Bu ölçek, 'Psikolojik Durum', 'Fizyolojik Belirtiler' ve 'Beceri İle İlgili Kaygı' alt boyutlarını içeren toplam 40 maddeden oluşmaktadır. İstatistiksel çözümler SPSS 16.0 kullanılarak yapılmıştır. Verilerin analizi için, İlişkisiz Grup t Testi, Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) uygulanmıştır. Öğretmen adaylarının konuşma kaygıları düşük seviyededir. Ölçek alt boyutları ve ölçek toplam puan ortalamalarının cinsiyete göre farklılaşmadığı ve buldukları sınıflara göre ise farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. Sınıf düzeyi arttıkça konuşma kaygılarının düştüğü sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sınıf öğretmeni adayı, konuşma kaygısı

SPEAKING ANXIETIES OF PROSPECTIVE ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS**Abstract**

Human beings constantly communicate with each other throughout their lives and one of the most important communication tools is the ability to speak. Teachers with speaking anxieties might suffer from an inability to adequately express themselves and their ideas. To that end, the aim of this study is to identify speaking anxieties of prospective elementary school teachers. The study adopts a descriptive approach and the sample consists of 239 prospective elementary school teachers who study at a public university in Istanbul.

¹ Bu çalışma, 26. Uluslararası Eğitim Bilimleri Kongresi'nde sunulan bildirinin genişletilmiş halidir.

² Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi
mail: dyasemin@istanbul.edu.tr , yderingl@gmail.com

The data is collected through "Speaking Anxiety Scale for Prospective Teachers" developed by Kınay and Özkan (2014). This 40-item scale consists of the following three sub-scales; 'Psychological State', 'Physiological Symptoms' and 'Anxiety Concerning Skill'. The data is analyzed with SPSS 16.0 through independent sample t- test and one-way analysis of variance (ANOVA). According to findings, prospective teachers report relatively low levels of speaking anxiety. The total and sub-scale mean scores do not change according to gender. However, there are significant variations among groups based on grade. The study concludes that higher grade students have relatively lower levels of speaking anxiety.

Keywords: *Prospective Elementary School Teacher, Speaking Anxiety*

1. GİRİŞ

İnsanlar, yaşamını sağlıklı ve düzenli bir şekilde sürdürebilmek için diğer insanlarla iletişim kurmak zorundadır. Bir başka deyişle iletişim, kişiler arasında bilgi, duygu, düşünce, istek ve hayallerin aktarılması anlamına gelir ve insanların kendilerini doğru, güzel ve etkili bir şekilde anlatabilmesi için mutlaka gerekli olan bir süreçtir (Temizyürek, 2011). Etkili iletişimin yollarından birisi de konuşmadır. İnsanların konuşmasını olumsuz etkileyen birtakım durumlar vardır. Bu durumlar; kişilerin fizyolojik, psikolojik yapılarından, bilgi ve beceri yetersizliklerinden kaynaklanabileceği gibi, bireylerin içinde buldukları çevreden, sosyal, kültürel ve ekonomik şartlardan da kaynaklanabilmektedir. Bu özelliklerin bir ya da bir kaçının aynı anda olması insanların günlük konuşmalarında ve özellikle de toplum önünde konuşma durumlarında vermek istedikleri mesajı karşı tarafa aktarma konusunda sıkıntı yaratabilmektedir. Yaşanan bu olumsuzluklar, kişiler arası ilişkilerde iletişimin akışını olumsuz etkileyebileceği gibi maalesef ki bireyin saygınlığını ve özgüvenini yitirmesine de yol açabilir (Sargın, 2006).

Konuşma, tüm insanlar gibi bir öğretmenin en önemli aktarıcı eylemidir. Etkili ve güzel konuşmanın gerçekleşmesi ve asıl önemlisi bunun bir alışkanlığa dönüşebilmesi, örgün eğitim kurumlarında verilen eğitimin niteliği ve özellikle de öğretmenlerin konuşma becerisindeki yeterliliği ile çok yakından ilişkilidir (Katrancı ve Melanlıoğlu, 2013).

Kaygı; bazen günlük yaşamda insanı yaratıcı ve yapıcı davranışlara teşvik eden, bazen de bu tür davranışları engelleyen,

genellikle huzursuzluk yaratan bir duygu olarak tanımlanır (Başarı, 1990). İnsanlar arasındaki etkileşimden kaynaklanan, kimi zaman insanı güdüleyen, motive eden, başarıya götürürken ket vurucu etkisi de görülebilen, çok yönlü duygularla birlikte hissedilerek yaşanan bir olgudur (Yalçın, 1998'den akratan, Şentürk, 2010). Kaygılı insan karşısındaki insanlarla etkili bir iletişim sürecine girememekte ve aynı zamanda amaçlarına ulaşmakta problemler yaşamaktadır (Andrade & Williams, 2009).

Konuşma kaygısı ise; konuşmaya karşı geliştirilen bir tepkidir. Kalbin hızlı atması ve terleme şeklinde fiziksel veya üzüntü, kızgınlık, korku, insanlar karşısında beceriksiz görünmekten endişelenme gibi duygusal olarak konuşmacıyı etkileyebilir (Bodie, 2010; Melanlıoğlu ve Demir, 2013). Konuşma kaygı düzeyi normal kabul edilebilir seviyelerde olduğunda, karar alma, alınan kararlar doğrultusunda enerji üretme ve üretilen bu enerjiyi kullanarak performansını yükseltme açısından yardımcı olduğu için (Dursun ve Bindak, 2011) bir konuşma öncesi, bireye bu edimi gerçekleştirme konusunda özellikle de hazırlık ve uygulama aşamasında, bireyi destekler (Özkan ve Kınay, 2015).

Bir öğretmenin, öğrencileriyle iletişim kurarken veya sınıfta bir konuyu anlatırken tedirginlik duyması; etkisiz, heyecansız, konuşması öğrencinin dersi aktif olarak dinlemesini ve onların derslere katılımını olumsuz olarak etkileyebilir (Katrancı, Kuşdemir, 2015). Öğretmenlerin konuşma kaygılarının yüksek olması öğrencilerinin öğrenmelerini olumsuz etkiler. Şimdiye kadar yapılan çoğu ulusal araştırmaya bakıldığında, genellikle çalışmaların sosyal bilimler alanındaki (Baki ve Kahveci, 2017; Başaran ve Erdem, 2009; Durmuş ve Baş, 2016; Mert, 2015; Özdemir, 2018; Özkan ve Kınay, 2015; Temiz, 2013a) öğretmen adaylarıyla yapıldığı, uluslar arası yapılan çalışmaların ise İngilizce öğretmeni adaylarının dili kullanırken yaşadıkları konuşma kaygılarını ya da ikinci bir dili konuşurken yaşanan kaygıyı inceleyen araştırmaların (Chen & Lee, 2011; Hammad & Ghali, 2015; Mahmoodzadeh, 2012; Mak, 2011; Tianjian, 2010; Tsiplakides & Keramida, 2009; Yahya, 2013; Young, 1990) olduğu görülmektedir. Dilin gelişiminin çok önemli olduğu ilkökul öğrencilerinin öğretmenleri olacak sınıf öğretmenleriyle yapılan çalışmalar (Başaran ve Erdem, 2009; Bozpolat, 2017; Koç Akran ve Özdemir, 2018; Suroğlu Sofu, 2012) sınırlıdır. Bu bağlamda çalışmada, sınıf öğretmeni adaylarının konuşma kaygılarını belirleyerek farklı değişkenlere göre incelemek amaçlanmaktadır. Araştırmanın amacına göre, aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Sınıf öğretmeni adaylarının konuşma kaygıları ne düzeydedir?
2. Sınıf öğretmeni adaylarının 'Topluluk önünde konuşma düşüncesi beni öğretmenlik mesleğinden soğutuyor' ifadesine verdikleri cevaplar nelerdir?
3. Sınıf öğretmeni adaylarının konuşma kaygıları, cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?
4. Sınıf öğretmeni adaylarının konuşma kaygıları buldukları sınıflara göre anlamlı farklılık göstermekte midir?

2. YÖNTEM

Araştırma, sınıf öğretmeni adaylarının konuşma kaygılarının betimsel olarak incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiş olan tarama modelinde nicel bir araştırmadır. Karasar (2005) tarafından tarama modeli, 'geçmişte ya da halen varolan bir durumu olduğu şekliyle betimlemeyi' amaçlamaktadır.

2.1. Çalışma Grubu

Araştırmaya İstanbul'da bir Devlet Üniversitesinde öğrenim gören toplam 239 sınıf öğretmeni adayı katılmıştır. Çalışma grubundaki öğrencilerin cinsiyetleri ve buldukları sınıflara göre frekans dağılımları aşağıda verilmiştir.

Tablo 1. Cinsiyetlere Göre Dağılımları

Cinsiyet	f	%
Kadın	187	78.2
Erkek	52	21.8
Toplam	239	100.0

Sınıf öğretmeni adaylarının 187'si (%78.2) kadın, 52'si (%21.8) erkek olmak üzere toplam 239 kişiden oluşmaktadır.

Tablo 2. Buldukları Sınıflara Göre Dağılımları

Sınıf	f	%
1.Sınıf	66	27.6

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Konuşma Kaygıları

2.Sınıf	51	21.3
3.Sınıf	66	27.6
4.Sınıf	56	23.4
Toplam	239	100.0

Çalışma grubunda yer alan sınıf öğretmeni adaylarının 66'sı (%27,6) birinci sınıf; 51'i (%21,3) ikinci sınıf; 66'sı (%27,6) üçüncü sınıf; 56'sı (%23,4) dördüncü sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır.

2.2. Veri Toplama Araçları

Araştırmada, Kınay ve Özkan'ın (2014) geliştirdiği 'Öğretmen Adaylarının Konuşma Kaygısı Ölçeği' veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Bu ölçek, "Psikolojik Durum", "Fizyolojik Belirtiler" ve "Beceri İle İlgili Kaygı" boyutları içeren toplam 40 maddeden oluşmaktadır. 'Öğretmen Adaylarının Konuşma Kaygısı Ölçeği' nin boyutlarının güvenirlik katsayıları sırasıyla .92, .83, .78 ve ölçeğin geneli için .94'tür. Araştırmada, ölçeğin geneli için güvenirlik katsayısı ise .82 olarak bulunmuştur.

2.3. Verilerin Analizi

Ölçme aracının istatistiksel çözümleri SPSS 16.0 ile yapılmıştır. Analizlerden önce elde edilen verilerin normallik sınamasında Kolmogorov-Smirnov testi yapılmış aynı zamanda puanların çarpıklık-basıklık değerlerine bakılmıştır. Kolmogorov-Smirnov testi sonucuna göre anlamlılık değerinin .05'ten küçük çıktığı ve çarpıklık basıklık katsayısının George ve Mallery'e (2010) göre +2.0 ile -2.0 arasında olduğu için verilerin normal dağılım gösterdiği görülmüş ve bu bağlamda parametrik testler kullanılmıştır. Verilerin analizi için İlişkisiz Grup t Testi, Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) uygulanmıştır.

3. BULGULAR

Aşağıda araştırma problemlerinin sırasına göre bulgulara yer verilmiştir. 'Sınıf öğretmeni adaylarının konuşma kaygıları ne düzeydedir?' problemine ait bulgular Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Örneklemen konuşma kaygısı ortalama puanları

Ölçek Boyutları	N	\bar{x}	S
Psikolojik Durum Boyutu	239	46.43	15.53
Fizyolojik Belirtiler Boyutu	239	20.05	7.24
Beceri ile ilgili Kaygı Boyutu	239	12.94	4.50
Ölçek Toplam	239	79.42	24.48

23 maddeden oluşan 'Psikolojik Durum' Boyutundan 23-115; 11 maddeden oluşan 'Fizyolojik Belirtiler' boyutundan 11-55; 6 maddeden oluşan 'Beceri ile ilgili Kaygı' boyutundan 6-30 ve ölçeğin toplamından ise 40-200 arasında puanlar alınabilmektedir. Buna göre sınıf öğretmeni adaylarının Tablo 3'te görüldüğü gibi; konuşma kaygılarının düşük seviyede olduğu söylenebilir.

İkinci alt problem olarak belirlenen, 'Öğretmen Adaylarının Konuşma Kaygısı Ölçeği' ifadelerinden öğretmen olma durumları ile ilgili olan 15. Madde seçilmiş ve sınıf öğretmeni adaylarının verdikleri yanıtlar Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4. Sınıf Öğretmeni Adaylarının Konuşma Kaygısı Ölçeği 'Topluluk önünde konuşma düşüncesi beni öğretmenlik mesleğinden soğutuyor (Madde 15)' ifadesine Verilen Cevaplar

Ölçek İfadeleri	f	%
Hiçbir zaman	86	36.0
Nadiren	95	39.7
Bazen	40	16.7
Sık Sık	16	6.7
Her zaman	2	0.8
Toplam	239	100

Sınıf öğretmeni adayları 'Topluluk önünde konuşma düşüncesi beni öğretmenlik mesleğinden soğutuyor' ölçek maddesine 86'sı (%36) hiçbir zaman; 95'i (%39.7) nadiren; 40'ı (%16.7) bazen; 16'sı (%6.7) sık sık; 2'si (%0.8) ise her zaman demişlerdir. Sınıf öğretmeni adaylarının konuşma kaygılarının düşük seviyede olduğu bu bulgudan da anlaşılmaktadır.

Tablo 5. 'Öğretmen Adaylarının Konuşma Kaygısı Ölçeği' Puanlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Bağımsız Grup t Testi Sonuçları

Puan	Cinsiyet	N	\bar{x}	S	T	p
Psikolojik Durum Boyutu	Kadın	187	45.87	15.58	-1.056	.292
	Erkek	52	48.44	15.32		
Fizyolojik Belirtiler Boyutu	Kadın	187	20.24	7.71	.770	.442
	Erkek	52	19.36	5.23		
Beceri İle İlgili Kaygı Boyutu	Kadın	187	12.75	4.42	-1.221	.223
	Erkek	52	13.61	4.75		
Toplam	Kadın	187	78.86	24.98	-.665	.507
	Erkek	52	81.42	22.72		

Sınıf öğretmeni adaylarının cinsiyetleri ile Psikolojik Durum ($t=-1.056, p>.05$), Boyutu Fizyolojik Belirtiler Boyutu ($t= .770, p>.05$), Beceri İle İlgili Kaygı Boyutu ($t=-1.221, p>.05$) ve ölçek toplam puanları ($t=-.665, p>.05$) arasında ise anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Tablo 6. 'Öğretmen Adaylarının Konuşma Kaygısı Ölçeği' Puanlarının Buldukları Sınıflara Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

	Grup	N	\bar{x}	Ss	Var. K.	KT	KO	F	P
1. Boyut	1.Sınıf	66	47.78	12.95	G.Arası	3461.776	1153.925	5.026	.002
	2.Sınıf	51	52.62	16.54	G. İçi	53950.835	229.578		
	3.Sınıf	66	43.59	15.48	Toplam	57412.611			
	4.Sınıf	56	42.53	15.82					
	Toplam	239	46.43	15.53					
2. Boyut	1.Sınıf	66	18.25	4.66	G.Arası	453.752	151.251	2.951	.033
	2.Sınıf	51	22.17	9.01	G. İçi	12045.645	51.258		
	3.Sınıf	66	19.86	6.87	Toplam	12499.397			
	4.Sınıf	56	20.44	7.97					
	Toplam	239	20.05	7.24					
3. Boyut	1.Sınıf	66	12.86	3.76	G.Arası	322.712	107.571	5.612	.001
	2.Sınıf	51	15.05	4.62	G. İçi	4504.468	19.168		
	3.Sınıf	66	12.31	4.25	Toplam	4827.180			

	4.Sınıf	56	11.83	4.93					
	Toplam	239	12.94	4.50					
Toplam	1.Sınıf	66	78.90	18.35	G.Arası	7641.019	2547.006	4.431	.005
	2.Sınıf	51	89.86	25.94	G. İçi	135083.299	574.823		
	3.Sınıf	66	75.77	24.34	Toplam	142724.318			
	4.Sınıf	56	74.82	27.27					
	Toplam	239	79.42	24.48					

Psikolojik Durum Boyutu [$F_{(3-235)}= 5.026, p<.05$], Fizyolojik Belirtiler Boyutu [$F_{(3-235)}= 2.951, p<.05$], Beceri ile ilgili Kaygı Boyutu [$F_{(3-235)}= 5.612, p<.01$] ve ölçek toplamında [$F_{(3-235)}= 4.431, p<.05$] sınıf öğretmeni adaylarının buldukları sınıflar arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Post-hoc Tukey HSD testi sonucuna göre Psikolojik Durum Boyutunda 2. Sınıf öğretmeni adaylarının puanları, 3 ve 4. Sınıf öğretmeni adaylarının puanlarından; Fizyolojik Belirtiler Boyutunda 2. Sınıf öğretmeni adaylarının puanları, 1. Sınıf öğretmeni adaylarının puanlarından; Beceri ile ilgili Kaygı Boyutunda 2. Sınıf öğretmeni adaylarının puanları, 1, 3 ve 4. Sınıf öğretmeni adaylarının puanlarından ve ölçek toplamında ise 2. Sınıf öğretmeni adaylarının konuşma kaygısı puanları, 3 ve 4. Sınıf öğretmeni adaylarının konuşma kaygısı puanlarından daha yüksektir. Öğretmen adayları üçüncü sınıfta 'Okul Deneyimi' ve dördüncü sınıfta ise 'Öğretmenlik Uygulaması I-II' derslerini alarak okullarda gözlem yapma ve aynı zamanda sınıf içinde uygulama yapma fırsatı yakalamaktadırlar. Bu yüzden son sınıflara doğru gidildikçe konuşma kaygılarının düşmesi manidardır.

4. SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Bu araştırmada sınıf öğretmeni adaylarının konuşma kaygılarının düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Aynı zamanda 'Topluluk önünde konuşma düşüncesi beni öğretmenlik mesleğinden soğutuyor' ölçek maddesine öğretmen adaylarının 86'sı (%36) hiçbir zaman; 95'i (%39.7) ise nadiren cevaplarını vererek konuşma kaygılarının az olduğu bulgusunu desteklemişlerdir. Sonuç olarak, bu iki bulguya dayanarak araştırmadaki sınıf öğretmeni adaylarının konuşmayla ilgili öğretmenlik durumlarını etkileyecek bir kaygı yaşamadıkları söylenebilir. Bu sonucun aksine, sosyal ve fen alanlarında öğrenim gören 338 öğretmen adayıyla yapılan bir ölçek geliştirme çalışmasında (Sevim, 2012) konuşma kaygı puanları içinde en yüksek kaygının Matematik ($\bar{x}=47,9$) ve Sınıf öğretmeni adayları

($\bar{x} = 47,4$) arasında olduğu görülmektedir. Durmuş ve Baş'ın (2016) sosyal bilgiler öğretmen adaylarının konuşma kaygılarının incelendiği araştırmalarında da öğretmen adaylarının kaygılarının araştırma bulgularıyla benzer şekilde düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın bu sonucu, öğretmen adaylarıyla yapılan birçok çalışmanın sonuçlarıyla da benzerlik göstermektedir (Demirel, Serdar, Uludere, Karakaş ve 2017; Katrancı ve Kuşdemir, 2015; Mert, 2015; Özkan ve Kınay, 2015; Temiz, 2013b).

Sınıf öğretmeni adaylarının 'Konuşma Kaygısı Ölçeği' boyutları ve ölçek toplam puanları ile "cinsiyet" değişkeni arasındaki fark anlamlı değildir. Katrancı ve Kuşdemir'in (2015) 'Sözlü Anlatım' dersindeki uygulamaların öğretmen adaylarının konuşma kaygılarını etkileyip etkilemediğini incelemek üzere yaptıkları deneysel çalışmalarında da cinsiyet değişkeninin konuşma kaygısını etkilemediği sonucuna ulaşılmıştır. Özkan ve Kınay'ın (2015) 498 öğretmen adayıyla yaptığı araştırmalarında yine cinsiyetleri arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır. Durmuş ve Baş'ın (2016) 'Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Konuşma Kaygılarının İncelenmesi' isimli çalışmalarında da konuşma kaygısıyla cinsiyet arasındaki fark anlamlı değildir. Öğretmen adaylarıyla yapılan birçok araştırmada da cinsiyetin konuşma kaygısını etkilemeyen bir değişken olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Baki ve Karakuş, 2014; Durmuş ve Baş, 2016; Koç Akran ve Özdemir, 2018; Sevim, 2012; Özkan ve Kınay, 2015).

Örneklemin ölçek boyutları ve toplam puanlarının buldukları "sınıf"lara göre anlamlı olarak farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre 2. Sınıf öğretmeni adaylarının konuşma kaygısı ölçek toplam puanları, 3 ve 4. Sınıf öğretmeni adaylarının konuşma kaygısı toplam puanlarından daha yüksektir. Hem alt boyutlarda hem de ölçek toplamında sınıf öğretmeni adaylarının sınıf düzeyleri ilerledikçe konuşma kaygıları düşmüştür. Bu sonuç, aldıkları teorik derslerin yanında aynı zamanda öğretim içerikli dersler ile Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması I-II derslerinin sayesinde okullarda uygulama şansı buldukları için kendilerine olan güvenlerinin artmasına bağlanabilir. Özkan ve Kınay (2015) da benzer şekilde, son sınıfa doğru gittikçe öğretmen adaylarının konuşma kaygılarının genelde düştüğünü tespit etmişlerdir. Suroğlu Sofu'nun (2012) araştırmasında da sınıf düzeyi arttıkça öğretmen adaylarının konuşma kaygılarının düştüğü sonucu bulunmuştur.

Üniversite eğitimi almanın güzel konuşma becerisini olumlu yönde etkilediği ancak üniversitelerde verilen 'Sözlü Anlatım'

dersinin bu becerinin gelişmesinde yetersiz kaldığını belirten araştırma (Başaran ve Erdem, 2009) sonuçlarına dayanarak, öğretmen eğitiminde de konuşma becerisinin gelişmesi için diğer derslerden de yardım alınmalıdır. Özellikle de öğretmen eğitiminde her derste onlara söz hakkı verilerek kendilerini ifade etmelerine yardımcı olunmalıdır. Eğitim fakültelerinde de öğretim üyeleri öğretmen merkezli eğitimden uzaklaşarak öğrenci merkezli eğitime yer vermelidirler.

KAYNAKLAR

- ANDRADE, Melvin & WILLIAMS, Kenneth (2009). Foreign Language Learning Anxiety in Japanese Efl University Classes: Physical, Emotional, Expressive, And Verbal Reactions. *Sophia Junior College Faculty Journal*, 29, 1-24.
- BAKİ, Yasemin ve KAHVECİ, Gökhan (2017). Türkçe Öğretmeni Adaylarının Konuşma Kaygılarının Etkili Konuşma Becerileri Üzerindeki Etkisi: Bir Yapısal Eşitlik Modellemesi. *TURKISH STUDIES-International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, Volume 12/4*, 47-70.
- BAKİ, Yasemin, ve KARAKUŞ, Neslihan (2014). A Research on Speech of Prospective Turkish Teacher. *The Antropologist*, 21, 271-276.
- BAŞARAN, Mustafa ve ERDEM, İlhan (2009). Öğretmen Adaylarının Güzel Konuşma Becerisi İle İlgili Görüşleri Üzerine Bir Araştırma. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 17(3), 743-754.
- BAŞARIR, Deniz (1990). *Ortaokul Son Sınıf Öğrencilerinde Sınav Kaygısı, Durumluluk Kaygı, Akademik Başarı ve Sınav Başarısı Arasındaki İlişkiler*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- BODIE, Graham D. (2010). A Racing Heart, Rattling Knees, and Ruminative Thoughts: Defining, Explaining and Treating Public Speaking Anxiety. *Communication Education*, 59(1), 70-105.
- BOZPOLAT, Ebru (2017). An Investigation of the Variables Predicting Faculty of Education Students' Speaking Anxiety through Ordinal Logistic Regression Analysis. *Journal of Education and Learning*, Vol. 6, No. 1, 27-40.

- CHEN, Chih-Ming & LEE, Tai-Hung (2011). Emotion Recognition And Communication For Reducing Second-Language Speaking Anxiety in A Web-Based One-To-One Synchronous Learning Environment. *British Journal of Educational Technology*, Vol 42, No 3, 417-440.
- DEMİREL, Duygu Harmandar, SERDAR, Emrah, ULUDERE, Ezgi ve KARAKAŞ, Zekiye (2017). Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Adaylarının Konuşma Kaygıları. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, Cilt: 10, Sayı: 50*, 510-516.
- DURMUŞ, Esen ve BAŞ, Kenan (2016). Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Konuşma Kaygılarının İncelenmesi. *TURKISH STUDIES-International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, Volume 11/19*, 325-336.
- DURSUN, Şemşettin ve BİNDAK, Recep (2011). İlköğretim II. kademe Öğrencilerinin Matematik Kaygılarının İncelenmesi. *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 35, Sayı: 1*, 18-21.
- GEORGE, Darren & MALLERY, Paul (2010). *Spss for Windows Step by Step: A Simple Guide and Reference*. 17.0 update, Boston: Allyn & Bacon Pearson.
- HAMMAD, Enas Abdullah & GHALI, Etof Mahmoud Abu (2015). Speaking Anxiety Level of Gaza EFL Pre-service Teachers: Reasons and Sources. *World Journal of English Language, Vol. 5, No. 3*, 52-64.
- KARASAR, Niyazi (2005). Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- KATRANCI, Mehmet ve KUŞDEMİR, Yasemin (2015). Öğretmen Adaylarının Konuşma Kaygılarının İncelenmesi: Sözlü Anlatım Dersine Yönelik Bir Uygulama. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, 24*, 415-445.
- KATRANCI, Mehmet ve MELANLIOĞLU, Deniz (2013). Öğretmen Adaylarına Yönelik Konuşma Öz Yeterlik Ölçeği: Geçerlik ve Güvenilirlik Çalışması. *The Journal of Academic Social Science Studies International Journal of Social Science, Volume 6, Issue 6*, 651-665.
- KINAY, İsmail ve ÖZKAN, Erdost (2014). Öğretmen Adaylarının Konuşma Kaygısı Ölçeği (ÖAKKÖ) Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenilirlik Çalışması. *International Periodical For The*

Languages, Literature and History of Turkish or Turkic,
Volume 9/5, 1747-176.

- KOÇ AKRAN, Sevda ve ÖZDEMİR, Elham (2018). Yaşam Boyu Öğrenme Sürecinde Öğretmen Adaylarının Konuşma Kaygılarına İlişkin Görüşleri. *The Journal of International Lingual, Social and Educational Sciences*, *Volume: 4*, Number: 1, 38-49.
- MAHMOODZADEH, Masoud (2012). Investigating Foreign Language Speaking Anxiety within the EFL Learner's Interlanguage System: The Case of Iranian Learners. *Journal of Language Teaching and Research*, *Vol. 3*, No. 3, 466-476.
- MAK, Barley (2011). An Exploration of Speaking-in-Class Anxiety with Chinese ESL Learners. *Procedia- Social and Behavioral Sciences*, *Volume 39, Issue 2*, 202-214.
- MELANLIOĞLU, Deniz ve DEMİR, Tazegül (2013) Türkçe Öğrenen Yabancılar İçin Konuşma Kaygısı Ölçeğinin Türkçe Formunun Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *The Journal of Academic Social Science Studies*, *6(3)*, 389-404.
- MERT, Esra Lüle (2015). Türkçe Öğretmen Adaylarının Konuşma Kaygılarına İlişkin Bir İnceleme. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, *8(37)*, 784-789.
- ÖZDEMİR, Serpil (2018). Türkçe Öğretmeni Adaylarının Konuşma Kaygısını Gidermede Hazırlıklı Konuşmaların Rolü. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *18(1)*, 361-374.
- ÖZKAN, Erdost ve KINAY, İsmail (2015). Öğretmen Adaylarının Konuşma Kaygılarının İncelenmesi (Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Örneği. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, Sayı: 4/3, 1290-1301.
- SARGIN, Mustafa (2006). *İlköğretim Öğrencilerinin Konuşma Becerilerinin Değerlendirilmesi-Muğla İli Örneğinde* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla.
- SEVİM, Oğuzhan (2012). Öğretmen Adaylarına Yönelik Konuşma Kaygısı Ölçeği: Bir Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, *7(2)*, 927-937.
- SUROĞLU SOFU, Merve (2012). *Öğretmen Adaylarının Konuşma Kaygıları*. (Yüksek Lisans Tezi) Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- ŞENTÜRK, Burcu (2010). İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin

- Genel Başarıları, Matematik Başarıları, Matematik Dersine Yönelik Tutumları Ve Matematik Kaygıları Arasındaki İlişki. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- TEMİZ, Ebru (2013a). Speech Anxiety of Music And Turkish Language Teacher Candidates. *Journal of Educational And Instructional Studies In The World*, 3(2), 101-105.
- TEMİZ, Ebru (2013b). Pedagojik Formasyon Alan Öğretmen Adaylarının Konuşma Kaygıları. *Turkish Studies International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Volume 10/3, 985-992.
- TEMİZYÜREK, Fahri (2007). İlköğretim İkinci Kademe Konuşma, Becerisinin Geliştirilmesi. *Ankara University, Journal of Faculty of Educational Sciences*, 40(2), 113-131.
- TIANJIAN, Wang (2010). Speaking Anxiety: More of a Function of Personality than Language Achievement. *Chinese Journal of Applied Linguistics*, Vol. 33, No. 5, 95-109.
- TSIPLAKIDES, Iakovos & KERAMIDA, Areti (2009). Helping Students Overcome Foreign Language Speaking Anxiety in the English Classroom: Theoretical Issues and Practical Recommendations. *International Education Studies*, Vol. 2, No. 4, 39-44.
- YAHYA, Mosaddaq (2013). Measuring Speaking Anxiety Among Speech Communication Course Students at The Arab American University of Jenin (AAUJ). *European Social Sciences Research Journal*, 1(3), 229-248.
- YOUNG, Dolly Jesusita (1990). An Investigation of Students' Perspectives on Anxiety and Speaking. *Foreign Language Annals*, Vol 23, Issue 6, 539-553.

